

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

GEOGRAFIA

2017/2018

Wiesława Polanin

Przedmiotowy System Oceniania

/geografia /

PSO polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu postępów w opanowywaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności, wynikających z programu nauczania na poziomie klasy lub grupy zaawansowania, umożliwiający formułowanie oceny. Ma na celu:

- a) bieżące i systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych;
- b) mobilizowanie ucznia do systematycznej pracy,
- c) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju oraz przedstawienie bieżących postępów w nauce;
- d) dostarczanie bieżącej informacji o trudnościach w przyswajaniu wiedzy przez uczniów;
- e) wzrost efektywności pracy ucznia.
- f) umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji pracy na lekcji, w celu wzrostu jej efektywności.

Przedmiotowy system oceniania z geografii obejmuje:

1. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z geografii.
2. Sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
3. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z geografii.

Ad. 1.

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z geografii.

Ocenie podlegają:

- znajomość i rozumienie treści programowych;
- opisywanie zjawisk, procesów i zależności zachodzących w środowisku geograficznym z użyciem terminologii stosowanej w naukach geograficznych;
- umiejętność czytania i interpretacji map występujących w różnych pomocach naukowych /atlasach, podręcznikach, czasopismach, itp./;
- celowe wykorzystywanie roczników statystycznych, zestawień tabelarycznych i graficznych /diagramów, rysunków, przekrojów, fotografii, .../, które mają posłużyć do prawidłowego oceniania, wnioskowania i prognozowania zmian zachodzących w środowisku;
- umiejętność dokonywania obserwacji, pomiarów i obliczeń /środowisko geograficzne, mapa, rocznik statystyczny/;

- celowe korzystanie z różnych źródeł wiedzy.

Ad. 2.

Sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności, zgodnie z wymaganiami podstawy programowej z geografii w zakresie podstawowym lub w zakresie rozszerzonym.

Kryteria oceniania zawarte są w skali 1 - 6 i uwzględniają treści zawarte w programie nauczania oraz w podręczniku. Kryteria zostały rozłożone na skalę 6 stopniową w ten sposób, że wymagania na poszczególne oceny uzupełniają się /aby otrzymać wyższą ocenę należy spełnić wymagania na ocenę niższą/.

1. Oceny bieżące wyrażone są w sześciostopniowej skali (1 - 6), z uwzględnieniem znaków „+” i „-” /wyłączając oceny semestralne i końcowo roczne/, zgodnie z WSO.
2. Ustala się progi procentowe dla poszczególnych ocen:
  - a) 100% - celujący
  - b) 99 – 90% - bardzo dobry
  - c) 89 – 75 % - dobry
  - d) 74 – 55% - dostateczny
  - e) 54 – 40% - dopuszczający
  - f) 39 – 0% - niedostateczny
3. Oceny semestralne i końcoworoczne wyrażane są w stopniach: 6, 5, 4, 3, 2, 1.
4. Ocenie podlegają:
  - prace klasowe, /waga 5/
  - sprawdziany zapowiedziane, /waga 4/
  - sprawdziany niezapowiedziane, /waga 3/
  - odpowiedzi ustne, /waga 3/
  - zadania domowe, /waga 2/
  - aktywność podczas lekcji, /waga 1/
  - udział w konkursach i olimpiadach, /waga 1 - 5/
  - referaty, /waga 5/
  - prace projektowe, /waga 4/
  - znajomość map świata i Polski, /waga 4/
5. Uczeń nieobecny na pracy klasowej jest zobowiązany zgłosić się do nauczyciela na następnej lekcji w celu ustalenia terminu zaliczenia materiału.
6. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny z pracy klasowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Poprawa musi nastąpić w ciągu miesiąca od pisania tej pracy.
7. Uczeń nie ma możliwości poprawienia oceny z materiału, który określa bieżące postępy w nauce (przygotowanie się ucznia do lekcji - zadania domowe, odpowiedzi ustne, niezapowiedziane sprawdziany).
8. Wystawienie oceny semestralnej i końcoworocznej dokonuje się na podstawie uzyskanych ocen bieżących oraz zaangażowania ucznia w naukę .

Kryteria ocen:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a. nie ma osiągnięć wystarczających do dalszego uczenia się geografii,
- b. nie rozwiązuje najprostszych zadań nawet przy pomocy nauczyciela,
- c. nie zachowuje minimalnej dokładności i staranności, koniecznej do poprawnego rozwiązania zadania,
- d. nieprawidłowo stosuje terminy geograficzne, nie radzi sobie z ich zrozumieniem,
- e. nie potrafi posługiwać się mapą,
- f. nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności i nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a. ma część osiągnięć w zakresie wystarczającym do dalszego uczenia się geografii,
- b. rozwiązuje proste zadania z pomocą nauczyciela,
- c. zachowuje małą dokładność i staranność, nie jest systematyczny,
- d. wskazuje elementarne związki pomiędzy składnikami środowiska geograficznego,
- e. wykazuje się znajomością i zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych, stosuje je w prawidłowy sposób,
- f. słabo posługuje się mapą, korzysta z pomocy nauczyciela lub innych uczniów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a. samodzielnie rozwiązuje proste zadania,
- b. zachowuje dokładność i staranność wystarczająca do poprawnego rozwiązania zadań,
- c. pracuje systematycznie, na bieżąco poprawia oceny niedostateczne,
- d. stosuje prawidłowo większość terminów i pojęć geograficznych,
- e. potrafi w wystarczającym zakresie posługiwać się samodzielnie mapą,
- f. przeprowadza analizę związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- g. samodzielnie rozwiązuje elementarne zadania geograficzne, wykonuje proste obliczenia geograficzne.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a. samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim poziomie złożoności,
- b. zachowuje dokładność i staranność wystarczającą do poprawnego rozwiązywania zadań,
- c. wypowiada się pełnymi zdaniem, wyjaśniając podstawowe zjawiska i procesy geograficzne, jest systematyczny,
- d. prawidłowo stosuje większość pojęć i terminów geograficznych,
- e. prawidłowo posługuje się mapą,
- f. samodzielnie dokonuje analizy danych statystycznych przedstawionych w różnej formie,
- g. w oparciu o dane liczbowe sporządza diagramy, wykresy, kartodiagramy, itp.,
- h. samodzielnie wyjaśnia typowe zależności.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a. samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy o wysokim poziomie złożoności,
- b. zachowuje wzorową dokładność i staranność w rozwiązywaniu zadań, jest systematyczny, na bieżąco osiąga dobre i bardzo dobre wyniki w nauce,
- c. wypowiada się pełnymi zdaniami, w sposób logiczny i spójny wyjaśnia złożone procesy i zjawiska geograficzne,
- d. potrafi dokonywać porównań i klasyfikacji,
- e. bezbłędnie posługuje się terminologią i nazewnictwem geograficznym,
- f. potrafi swobodnie posługiwać się mapami tematycznymi,
- g. samodzielnie zdobywa wiedzę i umiejętności,
- h. jest aktywny w trakcie zajęć lekcyjnych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a. opanował 100% wymagań z zakresu podstawowego,
- b. potrafi posługiwać się i wykorzystywać różne dodatkowe źródła informacji geograficznej,
- c. wykazuje się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi ponad realizowany program nauczania,
- d. uczestniczył w konkursach, olimpiadach lub innych dodatkowych przedsięwzięciach z zakresu geografii,
- e. twórczo rozwija własne zainteresowania z zakresu geografii i dzieli się tą wiedzą z innymi,
- f. rozwiązuje nietypowe zadania geograficzne,
- g. wykazuje się dużą aktywnością na zajęciach lekcyjnych,
- h. przygotowuje materiały korzystając z różnych źródeł informacji, przetwarza je do praktycznego wykorzystania,

Ad. 3.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z geografii.

Uczeń, który stara się o podwyższenie przewidywanej oceny semestralnej powinien napisać sprawdzian z zakresu całego semestru, a w przypadku oceny końcoworocznej – całego roku, w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec pierwszego semestru, powinien zaliczyć, w porozumieniu z nauczycielem, treści programowe z pierwszego semestru. Jeśli w określonym przez nauczyciela terminie nie zaliczy materiału na ocenę pozytywną, to pod koniec roku szkolnego, zalicza treści programowe z całego roku szkolnego.

Wiesława Polanin